

The Association of Accountants of the Republic of Latvia (LRGA)
is an associate member of Accountancy Europe

GRĀMATVEDĪBAS ĀRPAKALPOJUMU SNIEDZĒJU LICENCĒŠANA LATVIJĀ

Dr. Andrejs Ponomarjovs
LRGA valdes priekšsēdētājs, prezidents

Likumprojekts «Grozījumi likumā Par grāmatvedību»

Projekta izstrādē iesaistītās institūcijas:

- Finanšu ministrija
- Finanšu nozares asociācija
- Latvijas Republikas Grāmatvežu asociācija
- Valsts ieņēmumu dienests

Likumprojekta «Grozījumi likumā Par grāmatvedību» mērķis

Likumprojekts ir izstrādāts ar mērķi:

- sakārtot ārpakalpojuma grāmatvedības nozari
- celt grāmatvedības pakalpojumu kvalitāti
- stiprināt ticamību publiskiem finanšu pārskatiem
- ieviest Eiropas Padomes Moneyval ekspertu rekomendācijas
- mazināt ēnu ekonomiku
- ieviest nozares pārstāvju licencēšanu

(1) Pašreizējā situācija un problēmas

- Saskaņā ar Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanas (turpmāk - NILLTFN) likuma prasībām, ārpakalpojuma grāmatvedības sniedzēji ir šā likuma subjekti.
- Ārpakalpojuma grāmatvedības sniedzējiem kā likuma subjektiem ir pienākums ievērot NILLTFN likuma prasības, tostarp ieviešot iekšējās kontroles sistēmu, kas palīdz novērst NILLTFN riskus.
- Pēc Valsts ieņēmumu dienesta ziņām, ārpakalpojumu grāmatvežu ziņošana par aizdomīgiem darījumiem ir ļoti vāja. No septiņarpus tūkstošiem ārpakalpojumu grāmatvežiem ir saņemti vien **20** ziņojumi. Pārsvarā neziņošana ir saistīta ar grāmatveža izglītības trūkumu.

(2) Pašreizējā situācija un problēmas

- Grāmatvedības ārpakalpojumu sniedzējiem ir nepietiekami stingras prasības darbības uzsākšanai. Latvijā grāmatvedības pakalpojumus var sniegt plašs personu loks, profesija nav reglamentēta un nenosaka striktus profesionālās atbilstības kritērijus.
- Pēc piektā izvērtējuma Moneyval eksperti norādīja, ka Latvijai ir jāizvērtē grāmatvedības pakalpojumu sniedzēju licencēšanas iespējas.
- Grāmatvežu ētika valstī netiek regulēta normatīvo aktu līmenī. Pārsvarā grāmatvežu attieksme pret profesionālo ētiku ir nevienprātīga un pat noraidoša.

(1) Tiesību akta projekta ietekme uz sabiedrību

- Grāmatvedības ārpakalpojumu sniedzēju īpatsvars un loma valsts ekonomikā tiek pamatota pēc analogijas līdzīgu prasību izvirzīšanai nozarē strādājošiem.
- Grāmatvežu profesionālie pakalpojumi var ietekmēt trešās personas. Ārpakalpojuma grāmatvedības licencēšana stiprinās nozares sakārtošanu un veicinās uzticību publiski pieejamiem finanšu pārskatiem, kas mudinās investīciju piesaisti.
- Licencēšana stiprinās grāmatvedības pakalpojumu kvalitāti, mazinās ēnu ekonomiku, cels kopējo grāmatvedības dokumentu kvalitāti, mazinās nodokļu uzrēķinu un piemēroto sodu apmēru.

(2) Tiesību akta projekta ietekme uz sabiedrību

- Ārpakalpojumu grāmatvežu pilnvērtīga uzliktā pienākuma izpilde atbilstoši normatīvajiem aktiem NILLTFN jomā, risku apkarošanas aspektā.
- Grāmatvedības profesionālās darbības ētikas pamatprincipi rosinās analizēt dažādas no ētikas viedokļa konfliktējošas hipotētiskās situācijas, risināt ētikas konfliktus un pieņemt pamatotus lēmumus šo konfliktu atrisināšanai.
- Likumprojekts nodrošina grāmatvedības pakalpojumu nozares reputācijas uzlabošanu.

(1) Licencēšanas mehānisms

- Personas piemērotība un atbildība sniegt ārpakalpojuma grāmatvedības pakalpojumus tiks apliecināta noteiktā veidā, pienācīgā kvalitātē novēršot NILLTFN riskus.
- Mērķgrupas- grāmatvedības ārpakalpojumu sniedzēji fiziskas un juridiskas personas, personas, kuras vēlēšies kļūt par grāmatvedības ārpakalpojumu sniedzējiem.
- Lai grāmatvedības ārpakalpojumu ņēmējs varētu pārliecināties par pakalpojumu sniedzēja tiesībām sniegt grāmatvedības ārpakalpojumu, tiks nodrošināta VID tīmekļvietnē uzturēt grāmatvedības ārpakalpojumu sniedzēju reģistru. Publiskais reģistrs nodrošinās informācijas funkciju.
- Ārpakalpojumu grāmatvedības darbības licencēšanu paredzēts deleģēt biedrībai, kuras pieredze un reputācija ļauj pamatoties uz MK lēmumu un deleģēšanas līgumu.

(2) Licencēšanas mehānisms

- Ar licencēšanu tiks pārbaudīts kvalifikācijas apliecinotās zināšanas gan grāmatvedības, gan nodokļu jomās.
- Tiks pārbaudītas ārpalpojuma grāmatvežu sniedzēju izstrādātās iekšējās kontroles sistēmas, lai izpildītu NILLTFN likuma prasības.
- Grāmatvedības ārpalpojuma sniedzējiem ir jāveic grāmatvežu civiltiesiskās atbildības apdrošināšana, ar licencēšanu tiks veicināts kontroles mehānisms šajā jautājumā.
- Uzraudzības ziņā, tiks kontrolēts pakalpojumu sniedzēju kvalitātes mehānisms, gada pārskatu kvalitāte, termiņu kavēšana, u.c..

(3) Licencēšanas mehānisms

- Ar likumprojekta ieviešanu tiks rasta atbilde, kādas būs prasības «kvalificētam grāmatvedim». Lai juridiska persona varētu saņemt licenci, tai būs jānodarbina atbilstošs skaits kvalificētu grāmatvežu. Juridisku un fizisku personu licencēšanas un kvalifikācijas atzīšanas funkciju paredzēts deleģēt nozares pārstāvjus apvienojošai asociācijai.
- Kvalifikācijas prasības, to atzīšanu, licences piešķiršanas un anulēšanas kārtību, kā arī grāmatvedības ārpakalpojumu sniedzēju reģistra saturu un uzturēšanas nosacījumus paredzēts noteikt Ministru kabineta noteikumu formā.

Administratīvās izmaksas

- Aptuvenais licencējamo grāmatvedības ārpakalpojumu sniedzēju skaits sasniedz 7400 personas.
- Licencēšanas uzturēšanas izmaksas ir atkarīgas no licencējušos personu skaitu. Šobrīd ir izvirzīti divi licencēšanas uzturēšanas izmaksu veidi:
 1. Fiksētā maksa par katru ārpakalpojuma grāmatvežu klientu skaitu
 2. Fiksēta maksa par kopējo apgrozījumu no grāmatvedības pakalpojumu sniegšanas

The Association of Accountants of the Republic of Latvia (LRGA)
is an associate member of Accountancy Europe

PALDIES PAR UZMANĪBU!

president@lrga.lv

Latvijas Republikas
Grāmatvežu asociācija
| 23.11.2018. |
Rīga